

ምዕራፍ አንድ

የህንድ ውቅያኖስ ጽልመት ውጦታል። ሰማዩ ላይ ተራርቀው ከተዘፋት ከዋክብት ውጪ ለዓይን ወሰን የሚሆን አንዳች ነገር አይታይም።

ኤሌክትሪክ በማታውቅ የገጠር መንደር ውስጥ ባድግም እንዲህ አይነት ድቅድቅ ጨለማ አይቼ አላውቅም። የሚዳሰስ የሚመስል ወፍራም ጨለማ።

የውቅያኖሱ ቅዝቃዜ ቆዳን ሰርስሮ አጥንት ይቆረጥማል። ስድስት በአራት በምትሆን አንስተኛ ጀልባ ውስጥ 104 ሰዎች ታጭቀን እየተጓዝን ነው።

ጀልባዋ ሰውነትን ለማላወስ የሚበቃ ኩርማን ቦታ ስለሌላት ካጠፍን ሳንዘረጋ ሦስት ቀን ሆኖናል።

“ሽንት እና ሰገራ እንዳያስቸግራችሁ” በሚል አመሻሽ ላይ ከሚሰጡን ደረቅ ጮርናቄ ውጪ አንዳች የሚቀመስ ነገር ባለማግኘታችን የበረሃ ጉዞ ያመነመነው ሰውነታችን ክፉኛ ተዳክሟል።

ውኃ ጥሙ ጉሮሯችንን አቁስሎታል። ጥልቀቱ እና ስፋቱ ይሄን ያህል ነው በማይባል ወሰን አልባ ውኃ ላይ እየተንሳፈፉ በውኃ ጥም ማሳለ እንዴት ያለ ቅጣት ነው?።

የውቅያኖስ ውኃ ካለመጠጣቱም ባሻገር ለመተንፈስ የሚያስጨንቅ መጥፎ ጠረን አለው። ስተነፍስ ኃይለኛ ህመም ልቤን ሰንጥቆት ያልፋል። ከእምብርቱ ዝቅ ብሎ በቀኝ በኩል የሚሰማኝ ጥዝጣዜም ፋታ የለውም። ደረቴ አካባቢ ሰቅዞ የያዘኝ ውጋትም ብሶበታል። ምናልባት ለስደት ከመነሳቴ ከአንድ ወር በፊት የተሰራሁት የትርፍ አንጀት ቀዶ ጥገና የቁስሉ ስሜት ይሆናል ብዬ አሰብኩ።

ጀልባ ላይ ስንወጣ ተዋውቀን ከወላይታ መሆኑን የነገረኝ ልጅ ከጎኔ ተቀምጦ አስም እንዳፈነው ሰው ትንፋሹ ይቆራረጣል። ሌሎች ለመተንፈስ የተቸገሩ ሁለት ልጆችም ራቅ ብለው ጣር እንደያዘው ሰው ያንቋርራሉ።

ከብረት የተሰራችው ጀልባ ውቅያኖሱን ሰንጥቃ ስታልፍ የሚፈጠረው መናጥ ሰውነትን ያቆስላል። ብቅ ጥልቁ ወደ ጀልባዋ የሚያስገባው ውኃም እግራችን ስር ከወዳህ ወዳያ ይማታል።

ይሄ ሁሉ ስደተኛ ህይወቱን አስይዞ እዚህች ጀልባ ላይ እንዴት ሊወጣ እንደቻለ ማሰብ ከበደኝ። ፈጣሪውን አምኖ ነው ጩክኖ? ወይስ ሁሉም ሰው የሚሸሸው ከውቅያኖስ የጠለቀ መከራ ከጀርባው አለ?።

ድንገት ጴጥሮስ ወደ አዕምሮዬ መጣ። ከሌሊቱ በአራተኛው ክፍል አስራ ሁለቱ ሃዋርያት ባህር ላይ እየተጓዙ ሳለ ታንኳቸው በማዕበል ትናወጽ፣ ንፋስ እና ውሽንፍሩም ያስጨንቃቸው ጀመር።

በዚህ ጊዜ ብቻውን ለጸሎት ወደ ተራራ ወጥቶ የነበረው ክርስቶስ ባህሪ ላይ እየተራመደ ሲመጣ አይተው ምትሀት መስሏቸው ታወኩ።

"አይዟችኩ፣ እኔ ፡ነኝ ፤ አትፍሩ" ሲላቸው ጴጥሮስ ተጠራጥሮ "ጌታ፡ ሆይ፡ አንተስ፡ ከኾንኸ፡ በውሃው፡ ላይ፡ ወዳንተ፡ እንድመጣ፡ እዘዘኝ" አለው።

ክርስቶስም “ና” ሲለው ጴጥሮስ ጌታውን አምኖ ባህሩ ላይ እየተራመደ ሳለ የንፋሱ ጉልበት፣ የሞገዱ ጩኸት፣ የጨለማው ግርማ አስፈራው።

ባህር ላይ መራመድ እንደማይቻል እየሆነ ያለው ሁሉ በእውን እንዳልሆነ እምነቱ ሲከዳው ባህሩም ከዳው።

"ጌታ፡ ሆይ ፡ አድነኝ" እያለ ሲጮህ ክርስቶስ ደርሶ "እጁን፡ ዘርግቶ፡ ያዘውና" ስለ ዕምነቱ መጉደል ገስጾ ከመስጠም አዳነው።

እምነት ይደንቃል፤ የተፈጥሮ እና የአምክንዮ ህግጋትን ሰብሮ ጥልቁን ባህር
ምቹ የጉዞ መስክ፤ በረሃውን ገነት፤ እሳቱን ውኃ፤ እውሩን ዓይናማ፤ ሙቱን
ህያው፤ ድዊውን ጤናማ ያደርጋል።

አዕምሮ እምነትን “ሞኝ” ስለሚለው በሙሉ ልብ ማመን ብርቱ ፈተና አለው።

ጴጥሮስ በልቡ የክርስቶስን ቃል አምኖ ባህሩ ላይ ተራምዷል። ሀሳቡ እምነቱን
ሲከዳው ግን የዓለም ዕውቀት በሰናፍጭ ቅንጣት እምነት እንደሚመዘን
እንዲረዳ ሊሰጥም ደረሰ። አዕምሮ እንደ ልብ ወሰን አልባ አይደለም።

“የእኔስ እምነት ከወዴት አለ?” አንገቴን ወደ ሰማይ አንጋጥጬ እራሴን
ጠየኩ።

በእስራት ከተደመደመ የመጀመሪያ የስደት ሙከራ በኋላ አንድ ወር እንኳን
በቅጡ ሳያገግሙ ለዳግም ስደት መነሳት ትርጉሙ ምን ይሆን?፤ ድፍረት፤
እምነት ወይንስ ከንቱነት?። መልሱ እንደ ሰማይ የማይደረስበት ሆኖ ተሰማኝ።

“እዚህ ጀልባ ላይ ምን አደረሰኝ?” ደግሜ እራሴን ጠየኩ።

ያልበረቅኩበት ልጅነት፤ እሳትነቱን የማላውቀው ጉርምስና፤ በመከራ
የተጠፈረ ወጣትነት፤ ከዚህ ውስጥ ነገ መልካም እንደሚሆን የማመን ጉልበት
ከየት ይገኛል?።

መልሱን ከዘርዘራ ከዋክብት መሐል ተደብቆ አገኘው ይመስል እንዳንጋጠጥኩ
ነው።

ላልኖሩበት ትናንትስ ካሳው ምንድነው?፤ ውስጤ ከጨለማው ይልቅ
ሲጠቁር፤ አንዳች ምሬትም ጉሮሮዬን አልፎ ሲወርድ ተሰማኝ።

እምባዬ ፊቴን አልፎ ከሲታ ደረቴ ላይ እስኪንጠባጠብ ድረስ እያለቀስኩ
መሆኑን አላወቅኩም ነበር።

በ24 ዓመት የዚህች ምድር ቆይታዬ እስኪያዘረኝ ድረስ ርቦኝ፣ እራሴን እስክስት ድረስ ተደብድቤ፣ ጎዳና ላይ እስካድር ድረስ ደጋፊ አጥኜ ባውቅም ነፍስ ካወቅኩ ጀምሮ ያለቀስኩበትን ቅጽበት አላስታውስም።

ሳግ የሌለው፣ ድምጽ የሌለው፣ መንቀጥቀጥ የሌለው የእምባ ጎርፍ።

ጋሽ ጸጋዬ *ወንድ ብቻውን ነው የሚያለቅስ ያለው እንዲህ ያለ ቦታ ተረትቶ ይሆን? ስል አሰብኩ። ስንኞቹ መጡብኝ።

ከወዳጅ ዘመድ ርቆ

አንጀቱን በአንጀት ታጥቆ

ተሸሸጎ ተገልሎ

ተሸማቆ ተሸምቆ

ከቤተ-ሰው ተደብቆ

መሸቶ፣ የማታ ማታ ነው ፡ ሌት ነው የወንድ ልጅ እንባው

ብቻውን ነው የሚፈታው

ብቻውን ነው የሚረታው.....

_____//_____

ሕዳግ

*ወንድ ብቻውን ነው የሚያለቅስ - እሳት ወይ አበባ የግጥም መድብል - የጸጋዬ ገብረመድኅን መድብል

ምዕራፍ ሁለት

“እጅህን ቆረጥከው፤ አጩዳ ላይ አትምጣ አላልኩም ነበር?”

ቁጢጥ ባለበት ዘውትረ ማሳ ሲመጣ ከሚለብሳት ጥቁር የጨርቅ ሱሪ ውስጥ ማጎረሙን አወጣ።

“ማን ነው ማጭድ የሰጠው?”

ፊቱን ወደ ኋላ መልሶ የቀን ሰራተኞቹ ላይ አፈጠጠባቸው። ወዛደሮቹ ማጭዳቸውን እንደያዙ በድንጋጤ ቁመዋል።

ጸሐዩን ለመከላከል ራሳቸው ላይ ከደፉት የሳር ባርኔጣ (ቆሜ) ስር ግንባራቸው ላይ ላብ ችፍ ብሎ ይታያል። አብዛኞቹ ደንደን ያለ ሰውነት ያላቸው ወጣቶች ናቸው።

“ለ10 ዓመት ልጅ ስለት ይሰጣል?”

ማጎረሙን በወፍራሙ አጥፎ እየደማ ባለው የግራ እጄ ጠቋሚ ጣት ላይ አጥብቆ አሰረው።

“ደሙ እኮ ፈሶ አልቋል”

ቁስሉን በወፍራም እና ጠንካራ ጣቶቹ ተጭኖ ሲይዘው ማቃጠሉ ብሶብኝ ማልቀስ ጀመርኩ።

በማጭዱ እጄን ስቆርጠው ከተሰማኝ ከባድ ህመም የበለጠ የፈሰሰኝ ደም ብዛት አስደንግጦኛል። አባት ጣቴን፣ ፊቴን እና ወዛደሮቹን እያፈራረቀ እያየ ሲቆጣ ደግሞ ፍርሀቴ አየለ።

“የማ ማጮድ ነው ይሄ?”

ማጮዱን ከመሬት ለማንሳት እጄን ሲለቀኝ ማጎረሙን ያራሰው ደም እየቆመ መሆኑን አይቼ ለቅሶዬን ጋብ አደርኩ።

“ማጮድ ያኔ ኖ ጋሼ። ሺንቱን ሊሻና ሄዶ ኖ”

አባቴ በላብ የተጠመቀ ስስ ቲሸርት የለበሰውን ወዛደር ዘለግ አርጎ አስተዋለው።

ባዶ እግሩን ነው፣ የተረከዙ ስንጥቃት ከጎን ይታያል፣ የእግሮቹ ጥፍሮች በሙጀሌ እና እንቅፋት አልቀዋል፣ እስከ ቁርጭምጭሚቱ ድረስ የታጠፈ የነተበ ጅንስ ሱሪ ለብሷል።

“ኢንቅርታ ጋሼ፤ ቲኒሹ ልጅ አላየም”

አባቴ የተቋጠረ ግንባሩን ፈትቶ ወደ እኔ ዘረና

“በል ተነስ እቤት ላድረስህ፤ አታልቅስ ደሞ ወንድ አይደለህ እንዴ?” አለኝ።

ድምጹ ውስጥ መረጋጋት ተሰማኝ። እጄ እየደማ መሆኑን ሲነገረው እንደጎረምሳ እየሮጠ የመጣበት ፍጥነት፣ መላ ሰውነቴ ላይ ይታይ የነበረው ድንጋጤ እና ቁጣ እንደጉም ሲተን ታወቀኝ።

ብብቴ መሐል ገብቶ ከመሬት አቅፎ ካነሳኝ በኋላ እንባዬን በአይበሉቤው ጠርጎ፤ ‘ቁስሉ መልሶ እንዳይደማ እጄን ወደ ላይ አጥፌ እንድይዘው’ አስጠነቀቀኝ።

ታጭዶ ከታሰረ ስንዴ ውስጥ ጥቂት ዘለላ ስቦ ካወጣ በኋላ ደም የነካውን ማጮድ ከመሬት አንስቶ እየጠረገ

“ይሄ ልጅ እኮ ነገረ ስራው በሙሉ የከተሜ ነው። አምና ስንዴ ስንወቃ መጥቶ ምን እንዳለን ታውቃለችሁ?”

የቀን ሰራተኞች ፊታቸው በራ፤ የተወሰኑት አባቴ ገና ባልጨረሰው ጨዋታ ከመጣባቸው ሳቅ ጋር እየተጋሉ ነው።

“ምታጮዱት በበሬዎች ለማስረገጥ ከሆነ ለምን መጀመሪያ ማሳ ላይ አትለቋቸውም” ብሎን አረፈው።

ወዛደሮቹ አውካኩ

“ትምህርቱ ላይ የዋዛ አይደለም እንጂ እርፍ መያዙን የሚሆንለት አይመስለኝም”

ከቀን ሰራተኞች ውስጥ በእድሜ ጎልመስ ያሉት ጠበብ ያሉ ዓይኖቻቸውን እየጮመቁ

“ጋሽ ሱማሞ ከተሜው እህሉን በከብት አስበልቶ ኋላ እኮ ዳቦ ውልዱ ሊል ነው”

የቀን ሰራተኞች ባሰባቸው፤ ገራገር ሳቃቸው ወደ አባቴም መጋባቱን በዓይኖቹ አወቅኩ።

አባቴ ጨዋታ አዋቂ፤ የጥርሱ ድርድር እና ንጣትም ማራኪ ሆኖ ሳለ ለሳቂ ጥብቅ ልጓም አበጅቶ የመኖሩ ምክንያት አሁንም ድረስ አይገባኝም።

ጥርሱ ወለል ብሎ ተገልጦ፤ ድምጹም ጎላ ብሎ ተሰምቶ የሳቀበትን ቀን አላስታውስም። ሳቂ ሲመጣ ከንፈሩን ገጥሞ አፉ ውስጥ አፍኖ ሊያስቀረው ይታገላል።

በዓይኖቹ ስቆ ሲያበቃ በጫማው መሬቱን እየጮረ

“በሉ እንግዲህ እኔ እሱን እቤት አድርገው እመጣለሁ፤ እናንተም ወደ ስራ ተመለሱ” ብሎ ማጮዱን ለባለቤቱ መልሰለት።

የሚያንጸባርቅ ጥቁር የቆዳ ቀለም ያለው የቀን ሰራተኛውም እምባ ያቀረሩ ድፍርስ አይኖቹ በደስታ በርተው ማጭዳን ከአባቴ ተቀብሎ ከባልደረቦቹ ጋር ወደ ስራው ተመለሰ።

አባቴ ሰራተኞቹ ወደ ስራቸው መመለሳቸውን ካረጋገጠ በኋላ

“ገዢሽኝ ና ወደ ቤት ላድርስህ፤ አልቃሻ” አለኝ።

//

ምዕራፍ ሦስት

ከብዙ መንፈራገጥ በኋላ ሰውነቴ ሰንፎ አልታዘዝ አለኝ። በሲባጎ የተጠፈሩ እጆቼ እና እግሮቼን ለማለቀቅ መወራጫት ተሳነኝ፤ ሁለንተናዬ ከዳኝ።

በጀርባዬ በተንጋለልኩበት ወፍራም ትኩስ ደም በአፍ እና አፍንጫዬ ይወርዳል። ደሙ አንገቴን አቋርጦ ወደ ደረቴ እና ትክሻዬ አቅጣጫ ሲጓዝ ይታወቀኛል።

ጭንቅላቴ ከመሬቱ ጋር ሲላጋ ይሰማኝ የነበረው ሰቅጣጫ ህመም አንድ ላይ ተሰብስቦ መሀል አናቴ ላይ ተከምሯል። የድንጋይ ወፍጫ ተሸክሜ የተኛሁ መሰለኝ።

እርባኛል፤ ከምሳዬ ላይ ለሰማይ ቤት ስንቅ የምትሆን አንዲት ጉርሻ አለመጉረሴ አንገበገበኝ። በእምባ የተጋረዱ አይኖቼን እንደምንም ገርበብ አድርጌ ቀርቦልኝ የነበረውን ሰሀን መደቡ ላይ ፈለኩት።

ቀይ ድንች ወጥ የፈሰሰበት ጥቁር እንጀራ ሰሌኑ ላይ ተከንብሏል። ምግብ ቀርቦልኝ እጄን ልታጠብ የተነሳሁባትን ቅጽበት ረከምኳት።

የፈረሰውያን ምጽድቅ ካልሆነ በቀር ከከብቶች ጋር እየዋለ ከከብቶች ጋር የሚያድር ሰው የትኛው ክብሩ እንዳይጎድፍ ነው ከመብላቱ በፊት እጄን የሚታጠበው?። እራሴንም ረገምኩ።

“ይሄ ዓለም በእውኑ አስተዳዳሪ አለው?”

የተዳከመችው ልቤ በለበጣ አሽሟጠጠች

“ግፍ እና ግፈኞች መውጫያቸውን ከየት አግኙ?፤ አመጸኞችን የሚቀጣ ቅን ፈራጅስ ከወደት አለ?”

አክስቴ ሰሞኑን ስትቆጣኝ ደጋግማ የምትለው ቃል መጣብኝ

‘ተጎርምሶ አንገት መንቅነቅ ተጀመረ’

ምናልባት ፈጣሪም ላይ መጎርምስ ጀምራ ይሆን። በእግዜር እጅ ተይዜ ይህን ማሰቤ አስፈራኝ። ወዲያው ግን ፍርሀቴ ወደ ቁጣ ተቀየረ።

“ድምጹ ከመጎርነኑ ውጪ እኔ ላይ ምን የጉርምስና ለውጥ አለ? ፤ ልቡ ማበጥ የጀመረ ጎረምሳ አተላ ተሸክሞ በእኩዮቹ ፊት ያልፋል?፤

ደረስኩ ደረስኩ ያለስ የዓይን ፍቅሩን እንጂ የከብት ጭራ ሲከተል ይውላል?፤

ጎረምሳ ቆንጆ ለመከንፈር ታጥቦ ይወጣል እንጂ አዛባ ሲዝቅ ይገኛል?፤

ወጠጤ ሰውነቴን ለማፈርጠም ክብደት ያነሳል እንጂ ወገቡ እስኪቆረጥ ጀሪካን ይሸከማል?፤

የፈነዳስ መሶብ ገልብጦ ይበላል እንጂ ቂጣ ይመልሳዋል?፤

ስድብ እና ዱላ አንገቱን ደፍቶ ለመቀበል እሳትነቴ የሚፈቅድለት ጎረምሳስ አለ?” ቁጣዬ ነደደ።

“እንዳውም ከልጅነቴ አንስቶ ቤተ-ክርስቲያን ስመላለስ እና ሳገለግል የኖርኩት በከንቱ ነው”

ፍርሃቴንም ፈጣሪንም (ካለ) ደፈርኩ።

“ይህኛ ዓለም ለግፉአን ተላልፋ ተሰጥታለች!” ጣሬ ውስጥ አዋጅኩ።

“ዓለም ላይ ሁለት አጽናፋት የሉም፤ ተቃርኖዎች በሙሉ ሀሰት ናቸው።

እኩይ የጥሩ እና የመጥፎ ድቅል ነው። ፈጣሪ ጣልቃ ቢገባ የሚፈጸም በደል፣ ሰው ያገባኛ ቢል የሚጓደል ፍርድ አይኞም ነበር”

ፍካሬ ገዛኸኝ

“ሰው ሆይ ንቃ...እውነት እና ሐሰት፣ ትክክል እና ስህተት፣ ደግነት እና ክፋት፣
ብርሃን እና ጨለማ፣ ቅን እና ጠማማ፣ ደግ እና ክፉ፣ ሩህሩህ እና
ጨካኝ....ሁሉም አንድ ናቸው”

አክስቴ ዓይኔ ውስጥ ሞጅራው እየለበለበኝ ካለው ሚጥሚጥ በለይ ውስጤ
ተቃጠለ።

ዘረብኝ፣ አቅለሸለሸኝ፣ በተጨማሪ ዓይኔ ውስጥ ሲጥበረበሩ የነበሩ እልፍ
አእላፍ ቀለማት እየደበዘዙ ጠፉ።

ወዲያው እጄ እና እግሬ እንደታሰረ ድቅድቅ ጨለማ ላይ ተሳፈርኩ።
ጨለማው ላይ ስንሳፈፍ ሰውነቴ ዓየር ላይ እንደምትዋትት ፊኛ ቀሎ
ተሰማኝ።

ጨለማው እያባበለ ወሰደኝ።

ወዴትም ቢሆን ግድ አልነበረኝም ተከተልኩት።

_____//_____

ምዕራፍ አራት

ከማለዳ አንስቶ ወደ ዲላ የምትሄደውን አንድ ለእናቷ አውቶቡስ እየጠበቅን ነው። የሐምሌ ጨለማ ላይ ችኮ ካፊያ ተጨምሮበት ሰማይ ምድሩ ከብዷል።

ወደ እርሻ የሚወርድ ገበሬ፣ ከቤተ-ክርስቲያን የሚመለስ ማህሌታይ፣ መስኮ ላይ የተሰማራ ከብት፣ ውኃ በገንቦ የተሸከመች ኮረዳ፣ አህያ የሚነዳ ታዳጊ፣ ከወፍ ጋር የሚያፏጭ ጎረምሳ... ሁሉም የሉም።

የትውልድ መንደሬ ወሚዲቀያን እንዲህ ፈዛ፣ ቀዝቅዛ፣ ደንዝዝ እና ህይወት አልባ መስላ አይቻል አላውቅም። በእርሻ ወቅት ምንም ያህል ቁሩ ቢያይል መደቡን ጨክኖ የለቀቀ አርሶ አደር አለማየት እንግዳ ነገር ነው።

በቀድሞ ከምባታ እና ሐዲያ አውራጃ፣ በከምባታ ጠምባሮ ዞን፣ በጀበዱዱባ ቀበሌ የምትገኘው ወሚዲቀያ ልጅነቴን በወጉ እንዳልሰናበተው ዓይን ለአፈር ያለችኝ መሰለኝ። ሜዳማዋ ሰፈሬ ማውቀውን ሁሉ በጉያዋ ደብቃ ገና ለቅቄያት ሳልሄድ ባዳነት እንዲሰማኝ አደረገችኝ።

አስፋልቱ ዳር ካለች ዋርካ ስር አክስቴ ጥላ ዘርግታ ድንጋይ ላይ ተቀምጠናል። ሰማዩ እያዘናጋ ሲያጉረመርም የዛፉ ጥፍጣሬም ያለፋታ ጥላውን ሲቆረቁር ይሰማኛል። ሰዓቱ ቢረፍድም ተጠባቂዋ “አንድ ለእናቷ እስካሁን አልደረሰችም።

ስለአባቴ ታላቅ እህት ወይዘሮ ዘነበች የማውቀው አንድ ነገር መሐን በመሆኗ ፈጽሞ ላበሳጫት እንደማይገባ ነው። መሐን ስለሆነች ከተራገመች ሳይውል ሳያድር እንደሚደርስ በተደጋጋሚ ተመክሬያለሁ።

አክስቴ የተወሰኑ አውደ ዓመቶችን እኛ ቤት መጥታ መሳለፏ ትዝ ይለኛል። ከረሜላ ለመጀመሪያ ጊዜ የቀመስኩት እሷ ሰጥታኝ ነበር።

ወደ ሀገር ቤት ስትመጣ የሰፈሩ ሰው በሙሉ ግልብጥ ብሎ እኛ ቤት ይከታል። ከአብሮ አደጎቿ ጋር ስትጫወት ጎረቤቱም ሲያውካካ ያመሻል።

እኔ እና እህት ወንድሞቼ ያቺ ብዙ አይነት ቀለም ያላት በብልጭልጭ ማሸጊያ የምትጠቀለለውን ጣፋጭ ከረሜላ እያሰብን ጊዜው አልሄድ ይለናል።

አክስቴ ስትተኛ ካልሆነ በቀር ከእጇ የማትለያት ጥቁር ቦርሳ አለቻቸው። አይናችንን እንደ አልሞ ተኳስ ቦርሳዋ ላይ አነጣጥረን እናንሾካሹካለን።

ከወንድሞቼ አንዱ

“ዛሬ ከረሜላ የያዘች አይመስለኝም” ይላል።

ሌላኛው ዓይኑን ከቦርሳዋ ላይ ሳይነቅል ይመልሳል

“አምጥታልናለች ስትስመኝ ሲንኮሻኮሽ ሰምቼዋለሁ”

‘ጦጢቷ’ እህቴ ሙግቱን ትቀላቀላለች፤ ብልጣብልጥ አይኖቿን አፍጥጥ

“ለነገሩ ድሮ ስትመጣ ለእኔ ስለነበር ብዙ የሰጠችኝ አይቆጫኝም”

ከንፈሯን ገጥማ አንገቷን በእንቁልልጭ ስትወዘውዘው ነገር ዓለሙ ይበላሻል። ሹክሹክታችን ወደ ጭቅጭቅ አድጎ ድምጻችን ሳይታወቀን አዋቂዎቹ ጋር ይደርሳል።

አባታችን ገርመም ያደርገንና

“ዛሬ ደግሞ ጭራሽ አዋቂም አታጫውቱም። ኋላ ከተነሳሁ....”

ወደ ሹክሹክታችን እንመለሳለን። እህቴ ልታስቀናናን የተናገረችው ታሪክ በሙሉ የእኔ መሆኑን ሁሉም ያውቃሉ። አክስቴ እንዳልናገር አስጠንቅቃ ደብቃ ስለምትሰጠኝ ከረሜላ መደበቅ የሚችለው ከፊቷ ዞር እስክል ብቻ ነበር።

በከረሜላ ስንጨቃጨቅ ኩራዚም ጭል ጭል ማለት ስትይዝ የአካባቢው ሰው “በሉ ደህና ደሩ፤ የነገ ሰው ይበለን” እያለ መውጣት ይጀምራል።

ሰው ወጥቶ ሲያልቅ ከአሁን አሁን ከረሜላ ተሰጠን እያልን ልባችን ሲንጠለጠል አክስቴ እና አባቴ ወደ ሌላ ጨዋታ ይገባሉ። አክስቴ መቼም ስለ አባቴ የልጅነት ተንኮል እና ስለ አያታችን (ስለአባታቸው) መልካምነት አውርታ አጠግብም።

አባቴ የምንጠብቀውን ስሚያውቅ እኛንም “ተኙ” እሷንም “ስጪያቸው እና ይተኙ” ለማለት ተቸግሮ የእህቱን ጨዋታ በግማሽ ልቡ ሲያዳምጥ እናቴ ታስተውለውና ቡና ያፈላችበትን ረከቦት እያነሳሳች

“ልጆች መሽቷል፤ ተነሱ እና ተኙ” ትላለች።

ወይዘሮ ዘነበች ነገር እንዳልገባው ሰው ጨዋታዋን ትቀጥላለች። በጉጉታችን አለመነካቷ እናታችንን “ልጅ ሆና አላደገች ይሆን” እያሰኛት የምንተኛበትን ቁርበት ማነጣጠፍ ትይዛለች።

አክስቴ መሀን ሆና እንዴት ስለ ልጅ አስተዳደግ በዚህ ደረጃ ሆምጬጬ ያለ እሳቤ ሊኖራት እንደቻለ አይገባንም። ግንባሯ ለልጅ አይፈታም። ቅብጠት፣ ስንፍና እና አለመታዘዝ ያየች ከመሰለት ግልምጬዋ ከዱላ ይልቅ ያማል።

ልጅን ስለመቅጣት እና ለልጅ ፊት ስላለመስጠት ከእሷ ብቻ የሰማኋቸው ተረቶች ብዛት አንድ ዳጎስ ያለ መጽሐፍ ይወጣዋል። ስትመጣ የከረሜላውን ጣዕም ያህል መራር ጭንቅ ሳታቀምሰን አትመለስም።

ቁርበቱ ተነጥፎ ሲያልቅ አክስቴ ጨዋታዋን ጋብ ታደርግ እና ትቃኘናለች፤ እያንጎላጀን ነው።

“ልጆች ዛሬ ከረሜላ አትፈልጉም መሰል?” ብላ በርሳዋን ስትከፍት ደንብረን ነቅተን መቀሳቀስ እንጀምራለች።

*"ማሞ ና ወዲህ"

መልዕክቱ ታላቅ ይከበር! መሆኑ ስለሚገባን እንደ እድሜያችን ቅደም ተከተል እንዘጋጃለች።

ማሞ እጅ ነስቶ ሁለት ከረሜላ ተቀብሎ ይመለሳል፤ ሚሻሞ ይቀጥላል፤ ብርቱካን ተከተላለች፤ ሻምበል እና የእኔ ታላቅ ገሶ ይነሳሉ፤ እርምጃቸው እንደ አዛውንት አዝጋሚ ሆኖ ይታየኝ እና አብሳጫለሁ።

የቤታችን 6ኛ ልጅ በመሆኔ በቁጭት ስብሰላሰል ታናሽ እህቴ ታከለች ታነቃኛለች።

"የማትሄድ ከሆነ እኔ ልሄድ ነው!" ታኮቦኩባለች።

ወደ አክስቴ ሂጄ ቀኝ እጄን እዘረጋለሁ

"ግራ እጅህ ተሰብሯል?"

ቀልጠፍ ብዬ ሁለቱን እጆቼን ፊቷ ላይ አሰጣለሁ።

"ጨዋ ልጅ ከትልቅ ሰው በአንድ እጁ ዕቃ ይቀበላል?"

"አይቀበልም"

"በአንድ እጁስ ሰላም ይላል?"

"አይልም"

የተንከረፈፈ እጄን፤ ፊቴን እና አባቴን አፈራርቃ እያየች ለአመል ያህል ትፈግጋለች።

"አይ ጋሽ ጉቼ፤ ስርዓት ላይ ጥብቅ አልነበሩ እንዴ?"

አባቴ ጋቢውን በአፋ ሽብቦ ይስቃል።

ወይዘሮ ዘነበች መልኬ ከወላጅ አባታቸው አቶ ሱማሞ ጉቼ ወድልመቶ ጋር ስለሚመሳሰል ጥቂት ጨዋታ ሲያምራት በአያቴ ስም “ትንሹ ጉቼ” እያለች ትጠራኛለች።

አያቴ በኃይለ ስላሴ ጊዜ ፈረስ ጋልቦ የማይጨርሰው ሰፊ ርስት የነበራቸው ከበርቴ ነበሩ።

ጋሽ ጉቼ በዘመናቸው እንደነበሩት ባለጋሻዎች ጭሰኛን ለመበዝበዝ ፈጣሪን የማይፈሩ፣ እንደባለ ጉልት ወዛቸውን ካለፈሰሱበት ሰፍረው ለመቀበል ሰውን የማያፍሩ አልነበሩም።

ይልቁኑ የተራባ ለማብላት፣ የተጠማ ለማጠጣት፣ የታረዘ ለማልበስ፣ ለከፋውም ቀድመው ለመድረስ የማይታክቱ የደሀ አባት እንደነበሩ ሀገሬው አልፈውም “አፈሩ ይቅለላቸው” እያለ ይመሰክረላቸዋል።

አክስቴ በእኚህ በሁሉ በተወደዱ፣ ብል ከሚበላው ምድራዊ ሐብት ይልቅ ሰማያዊ መዝገብን ባስበለጡ አባቷ ስም ስትጠራኝ፤ በመልክ ሳይሆን በምግባር የመሰልኳቸው ያህል ልቤ በደስታ ይሞቃል።

“ይኸው የእርሶም ፋንታ ሁለት ከረሜላ”

ንግግሯ ለእህት ወንድሞቹ እንዲሰማ ድምጿን ጎላ ታደርጋለች። መዳፌ ላይ ያስቀመጠችው ከረሜላ ሁለት ብቻ እንዳልሆነ ሳውቅ ሳቄ ያፍነኛል።

በግልምጫ እያነሳችኝ

“ጋሽ ጉቼ እንዳይጥሉት እንዲህ ጨብጠው ይያዙ” ብላ ለምጽዋት እንደተዘቀዘቀ ዣንጥላ የተከፈቱ እጆቹን ትገጥማቸዋለች።

በደስታ ወደ ቦታዬ ስመለስ አኮብኩባ የነበረችው ታናሽ እህቴ ታከለች በራ ትነሳ እና ሁለት ከረሜላ ተቀብላ መልሳ ቦታዋ ላይ ታርፋለች።

ከእሷ በኋላ ክፍሌ፣ ከበቡሽ፣ ጡማንቾ፣ አበራ እና አሚና ከንጉስ እጅ ኒሻን እንደሚቀበል ባለሟል በታላቅ ስርዓት ከረሜላቸውን ይወስዳሉ።

የከረሜላ እደላ ስርዓቱ እንዳለቀ አብዛኞቻችን ወደ መኝታችን ስንሸቀዳደም ፤ ድካሙ ላይ የተጠጋ አልጠጋም ጭቅጭቅ ያስፈራቸው ጥቂቶች ደግሞ ወደ ሌላኛው ክፍል ሄደው ይተኛሉ።

አባቴ ወደ አልጋው ሲያመራ እናቴ እና አክስቴ በአሮጌ ጣሳ ወኃ ይዘው ወደ ውጪ ይወጣሉ። በሩ ከመዘጋቱ ተሸቀዳድሜ ከተኛሁበት እነሳና

“ለእኔ አምስት ነው የሰጠችኝ” እስቃለሁ

“እስቲ አሳየን” ያፈጣሉ

“ይኸው” እጄን እዘረጋለሁ

“እሱ እኮ አራት ነው” ቀጣፊ አይነት አስተያየት ያዩኛል

አፌን ከፍቼ አምስተኛውን ሳሳያቸው ሻምበል እጄን በካልቾ ያጎናኝ እና የያዝኩት ከረሜላ ቁርባቱ ላይ ይዘራል።

ሁሉም ሊሻማ ትርምስምሱ ሲወጣ፤ የእኔ ለቅሶ እና የእነሱ ሳቅ አንድ ላይ ውጪ ድረስ ሲሰማ እናቴ ከመንገድ መለስ ትላለች።

“እናንተ ልጆች አርፋችሁ አተኙም?”

እናታችን ጓደኞችን ናት አንፈራትም

“አትሰሙም እንዴ እናንተ?፤ ኋላ ከመጣሁ...”

አንሰማትም

ከረሜላ ሲያነሳ ያየሁት ገሶ ይ ዘልዬ እወጣለሁ

“ገዛኸኝ አትወርድም?”

እጄን ልይዘው ስል በእግሮቼ ይገፋኛል

“ውረድ አይደለም እንዴ የምለው አንተ?”

የተጨበጠ እጁ አልከፈት ብሎ ያታግለኛል።

“አትሰማም እንዴ አንተ?”

መልስ የለም

“ገዛኸኝ...አንተ ገዛኸኝ”

አክስቴ ከሄድኩበት የትዝታ ዓለም መለሰችኝ።

“ምን ሆነኸል አንተ?፤ መኪናው ቆሟል ተነስተህ ግባ ስትባል አትሰማም እንዴ?”

በዓይኗ አንስታ አፈረጠችኝ።

“ስለልጆችህ እያሰብክ ነው?”

እፍረቱ የምገባበትን አሳጣኝ

ደጋግማ ጠርታኝ ሳልሰማት እንደቀረሁ ከቁጣዋ መንደድ እና በር ከፍቶ ዝናብ ላይ ከቆመው ረዳት የግርምት አስተያየት ተረዳሁ።

ረዳቱ እናቴ “የክረምት መውጫ ብላ ለአክስቴ በማዳበሪያ የቋጠረችላትን የሽንብራ እና ባቄላ እስር ወደ መኪናው ተሸክሞ ሲያስገባው፤ አክስቴ ጥላዋን እያጠፈች እና ነጠላዋን እያስተካከለች ተከተለችው።

በጀርባዬ ያዘልኩት ቀዳዳ የሽራ በርሳ ውስጥ ሮዝ ቀለም ያለው ክላስተር መኖሩን እያረጋገጥኩ ወደ መኪናው አመራሁ።

ክላስተሩ ውስጥ ከሁለት ሰማንት በፊት ከክፍላችን አንደኛ ወጥቼ ከትምህርት ቤታችን ርዕሰ መምህር አቶ በእርሱ ፈቃድ ተሻገር የተቀበልኩት ሰርተፍኬት እና ከከትምህርት ቤቱ የተጻፈኝ የመሸኛ ደብዳቤ ተቀምጧል።

ከአንደኛ እስከ አራተኛ ክፍል የተማርኩባትን ፋናመራ የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት እያሰብኩ መኪና ውስጥ ገባሁ። ከ20 እስከ 25 ሰው በምትይዘው መለስተኛ አውቶቡስ ውስጥ 10 የማይሞሉ ሰዎች በጋቢ፣ ፎጣ እና ነጠላ ተጀቡነው ዘርዘር ብለው ተቀምጠዋል።

ከሹፌሩ ጀርባ ካለ ወንበር ላይ አክስቴ በመስኮቱ በኩል አስቀመጠችኝ። እንዳሸተው ከቦርሳዋ አውጥታ የሰጠችኝን ሎሚ መኪናዋ አጓርታ ተነሳች።

የበሰለ ደማቅ ቢጫ ሎሚ....

_____//_____

ሕዳግ

* አባታችን አቶ ሱማሞ ጉቼ ወድልመቶ በአጠቃላይ 12 ልጆች ሲኖሩት ከማሞ እስከ ታከለች ያለነው ከወ/ሮ አዳነች ዲንቦሬ ጊቻሞ፤ ከክፍሌ እስከ አሚና ያሉት ደግሞ ከወ/ሮ..... የተወለዱ እህት ወንድሞቼ ናቸው።

እኛ ቤት በሁለት እናቶች እንክብካቤ የማደግ ልዩ እድል እንጂ የእንጀራ እናት አናውቅም።

አባቴ ደርግ መሬት ለአራሹን ሲያውጅ የነበረው 6 ሔክታር መሬት እንዳይወረስ ሁለተኛ ሚስት አግብቶ ልጆች መውለዱ ቤተሰቡን አሰፋው እንጂ በዓመል አላጠበበንም።

ይህን መጽሐፍ ሳዘጋጅ እስከ ዛሬ ድረስ በቅጡ አስቤው የማለውቀውን
የሁለት አናቶችን ጉዳይ ጊዜ ወስጄ ባስበው ግርምት እና ፍርሐት
ተፈራረቀብኝ።

ግርምቱ ከእኔ ዘመን እጅግ የራቅቀው ከራስ ወዳድነት የጸዳው “እህታዊ”
መተሳሰባቸው ሲሆን ፍርሀቱ ድግሞ በስጋ ዓይን ሁለት መሆናቸውን ማሳቤ
ነበር።